

Конончук Анна Олегівна,

слухач магістратури навчально-наукового інституту №1 Національної академії внутрішніх справ

Науковий керівник: професор кафедри кримінального права Національної академії внутрішніх справ, кандидат юридичних наук, доцент **Процюк Олег Володимирович**

КОРУПЦІЙНІ ЗЛОЧИНИ ЗА ЗАКОНОДАВСТВОМ КАНАДИ

Канада неухильно розширює свої зусилля у боротьбі з корупцією державних службовців та підвищенням прозорості платежів за участю урядів та державних структур як вдома, так і за кордоном. Згідно щорічного рейтингу країн світу, що укладається організацією Transparency International з 1995 року Канада посідає 9 місце із впорядкованим показником рівня корупції, що станом на 2017 рік дорівнює 83 бали.

У Канаді діє низка законних і підзаконних актів, створені відповідні антикорупційні органи, а канадські суди демонструють високий рівень незалежності та довіри держави до ефективності правової системи в суперечливих постановках та у врегулюванні суперечок.

Під поняття «корупція» Законодавство Канади розуміє як двосторонню угоду, якій притаманна взаємна згода сторін на вчинення корупційних дій. Кримінально-правові норми застосовуються як до осіб, що погоджуються на отримання або отримують хабар, так і до осіб, які пропонують або дають хабарі.

Канада ратифікувала Конвенцію ООН проти корупції, перший глобальний антикорупційний договір, у жовтні 2007 року. Він також ратифікував Конвенцію ОЕСР про боротьбу з хабарництвом іноземних державних посадових осіб у міжнародних ділових операціях та Міжамериканську конвенцію проти корупції [1, ст. 1–2].

КК Канади передбачає вісім спеціальних складів злочинів, що стосуються корупції та хабарництва: «Хабарництво суддів або членів Парламенту або місцевих законодавчих органів» (ст. 119); «Хабарництво службовців поліції та інших правозастосовних органів» (ст. 120); «Хабарництво службових осіб уряду» (ст. 121); «Шахрайство або зловживання довірою, скоєне державним службовцем» (ст. 122); «Корупція в органах місцевого самоврядування» (ст. 123); «Продаж або купівля державної посади» (ст. 124); «Зловживання впливом» (ст. 125). Хабарництво суддів, парламентарів або службових осіб

поліції (ст. 119–120) визнається у Канаді найбільш тяжким видом корупційних злочинів. Адже, вважається, цей вид злочинності підриває віру суспільства у справедливість та чесність під час здійснення правосуддя, що є необхідною передумовою існування будь-якої легітимної форми правління [2, ст. 281].

Статті 119–120 КК Канади побудовані таким чином, що пункт «а» у них встановлює відповідальність за пасивну форму корупції, яка виявляється у вигляді одержання, згоди на одержання або спробі одержання для себе чи іншої людини будь-яких грошей, відплатних послуг, посади або влаштування на роботу в обмін на виконання чи утримання від виконання обумовленої службової дії. Пункт «б» у цих статтях встановлює відповідальність за активну форму корупції, яка виявляється у пропозиції надання або наданні суб'єкту, вказаному в пункті «а», або іншій особі на його прохання зазначеної вигоди. Варто зауважити, що у згаданих статтях встановлено однакову відповідальність як за пасивну, так і активну форму корупції, зокрема у вигляді позбавлення волі на строк до 14 років [3, ст. 119–124].

Кримінальний кодекс Канади надає найбільш відверту форму парламентської корупції – хабарництво – прирівнює до порушення конституції та державної зради. Кримінальній відповідальності підлягають як особа, яка отримала хабара, так і особа, яка його дала. Законодавцю у такому випадку загрожує тюремне ув'язнення терміном до 14 років, причому він автоматично позбавляється депутатського мандата з дня визнання його винним у суді [4, ст. 14–18].

Список використаних джерел

1. Антикорупційний портал [Електронний ресурс]. – Режим доступу: [Anti-corruption portal. https://www.business-anti-corruption.com/country-profiles/canada/](https://www.business-anti-corruption.portal).
2. Міжнародні правові акти та законодавство окремих країн про корупцію / упоряд. М. І. Камлик та ін. – Київ, 480 с.
3. Кримінальний кодекс Канади [Електронний ресурс]. – Режим доступу: https://en.wikipedia.org/wiki/Corruption_in_Canada.
4. Офіційний переклад Конвенції ООН проти корупції [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>.